

SKATTEMINISTERIET

J.nr. 2011-518-0189

Dato: 18.08.2011

Til

Folketinget - Skatteudvalget

Hermed sendes endeligt svar på spørgsmål nr. 646 af 29. juni 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Klaus Hækkerup (S).

(Alm. del).

Peter Christensen

/Lise Bo Nielsen

Spørgsmål:

I juni 1988 afgav Skatteministeriet betænkning nr. 1139 ”Beskatning af finansielle instrumenter: betænkning / afgivet af det af skatteministeren nedsatte optionsudvalg”. Vil ministeren på den baggrund give en redegørelse for den i dag i Danmark gældende beskatning af finansielle instrumenter, herunder det hjemmelsmæssige grundlag, provenuet af beskatningen, hvorledes opkrævningen og kontrollen foregår i praksis, den årlige omsætning af finansielle instrumenter og udviklingen heri, samt beskatningens betydning for omsætningen af finansielle instrumenter?

Svar:

Gældende regler for beskatning af finansielle kontrakter

Reglerne om beskatning af gevinst og tab på finansielle kontrakter fremgår af kursgevinstlovens kapitel 6. Lovreglerne blev indført i kursgevinstloven i 1991 og hvilede i væsentlig grad på optionsudvalgets forslag i betænkning nr. 1139/1988 om beskatning af finansielle instrumenter.

Kursgevinstlovens kapitel 6 indeholder samtlige regler for finansielle kontrakter, herunder reglerne om opgørelse af gevinst og tab på finansielle kontrakter. Regelsættet gælder for både personer og selskaber m.v., og gælder som udgangspunkt for såvel udstedere som erhververe af finansielle kontrakter. Der er tilstræbt en symmetrisk beskatning af gevinst og tab.

Gevinst og tab beskattes generelt efter lagerprincippet, hvorefter gevinst og tab opgøres som forskellen mellem markedsværdien af kontrakten ved indkomstårets udløb og markedsværdien ved indkomstårets begyndelse. Lagerprincippet indebærer således, at gevinst og tab beskattes løbende, uanset om den skattepligtige har realiseret en gevinst eller et tab på kontrakten.

Kursgevinstlovens bestemmelser om beskatning af finansielle kontrakter bygger på separationsprincippet. Det betyder, at gevinst og tab på den finansielle kontrakt opgøres separat uden hensyn til de regler, der gælder for beskatning af det underliggende aktiv. Dette indebærer, at den finansielle kontrakt og det underliggende aktiv beskattes hver for sig, uanset formålet med aftalen, f.eks. risikoafdækning eller investering.

Personer, der ikke udøver næring ved køb og salg af fordringer, eller driver næringsvirksomhed ved finansiering, skal medregne gevinst og tab på finansielle kontrakter ved opgørelsen af kapitalindkomsten. Personer, der udøver næring ved køb og salg af finansielle kontrakter, eller driver næringsvirksomhed ved finansiering, skal medregne gevinst og tab på finansielle kontrakter ved opgørelsen af den personlige indkomst.

Selskaber skal medregne gevinst og tab på finansielle kontrakter til selskabsindkomsten.

De finansielle kontrakter, der er omfattet af kursgevinstloven, udgør en bred vifte af kontrakter, der ikke i praksis har entydige betegnelser.

Det er afgørende for den skattemæssige kvalifikation, at der foretages en konkret vurdering af kontraktens indhold.

Følgende kriterier skal være opfyldt for, at der er tale om en finansiel kontrakt omfattet af kursgevinstlovens kapitel 6:

- Bindende aftale mellem parterne

- Tidsmæssig forskydning mellem aftale- og afviklingstidspunkt
- Aftale om afviklingspris eller -kurs.

I en række tilfælde gælder udgangspunktet om særskilt beskatning af finansielle kontrakter ikke. Kontrakten beskattes i disse tilfælde sammen med det underliggende aktiv efter skatlovgivningens almindelige regler for beskatning af det pågældende underliggende aktiv.

De kontrakter, der beskattes sammen med det underliggende aktiv, er typisk anset for at udgøre en så integreret del af aftalen vedrørende det underliggende aktiv, at de skattemæssige regler for de underliggende aktiver giver en mere hensigtsmæssig beskatning af de enkelte transaktioner.

For eksempel er tegningsretter til aktier undtaget fra beskatning som finansiell kontrakt. Gevinst og tab ved afståelse af tegningsretter til aktier, beskattes efter reglerne i aktieavancebeskatningsloven.

Ved udnyttelse af tegningsretter beskattes tegningsretter sammen med de underliggende aktier, dvs. ved salg af de underliggende aktier.

Aftaler om køb og salg af aktier er fritaget for beskatning som finansielle kontrakter. Fritagelsen er betinget af, at kontrakten kun kan opfyldes ved levering, og dermed ikke ved differenceafregning. Det er desuden en betingelse, at kontrakten ikke senere afstås. Endelig er det som udgangspunkt en betingelse, at der ikke er indgået modgående kontrakter, dvs. to kontrakter, hvor et aktiv købes på en kontrakt og sælges på en anden kontrakt.

Svifter betingelserne, behandles aftalen om køb, henholdsvis salg af aktier, som finansiell kontrakt, herunder opgørelse af gevinst og tab efter lagerprincippet. Der vil derfor kunne blive tale om efterreguleringer af den skattepligtige indkomst.

Fradrag for tab på finansielle kontrakter er undergivet en række begrænsninger afhængig af, om den skattepligtige er en person eller et selskab.

Udgangspunktet for personers adgang til fradrag for tab på finansielle kontrakter er, at adgangen til fradrag er kildeartsbegrænset. Det vil sige, at tab kun kan fradrages i gevinst på finansielle kontrakter. Dog kan tab på aktiebaserede kontrakter vælges modregnet i nettogevinst på aktier optaget til handel på et reguleret marked, hvis kontrakten udelukkende indeholder ret eller pligt til at afstå eller erhverve aktier, eller er baseret på et aktieindeks. Det er også en betingelse, at kontrakten, de underliggende aktier eller de aktier, der indgår i indekset, kontrakten er baseret på, er optaget til handel på et reguleret marked.

Som altovervejende hovedregel kan selskaber ubegrænset fradrage tab på finansielle kontrakter. Dog er der visse begrænsninger i selskabers adgang til at fratække tab på finansielle kontrakter baseret på aktier. Hvis kontrakten er omfattet af fradragsbegrænsningen, er udgangspunktet, at tab på kontrakten kun kan fradrages i gevinst på finansielle kontrakter.

Provenuet af beskatning af finansielle kontrakter

Gevinster fra finansielle kontrakter indgår i en samlet opgørelse af selskabers indkomst, personers aktieindkomst og kapitalindkomst samt pensionsselskabernes indkomst. Det er derfor ikke muligt at opgøre hvor stor en andel af provenuet fra de enkelte skatter, der vedrører gevinster på finansielle kontrakter.

Opkrævning og kontrol

Med hensyn til opkrævningen kan det generelt oplyses, at den sker som led i den almindelige indkomstbeskatning på grundlag af den selvangivne indkomst og opkrævningsprocessen forbundet hermed.

Der skal ske indberetning af enten tab/avance eller handlet beløb af finansielle kontrakter, dog kun når den ene part er en person, en erhvervsdrivende person eller en person, der gennem deltagelse i et sameje hæfter direkte for kontrakten/aftalen (interessentskaber, kommanditselskaber e.l.).

Indberetning skal ikke foretages, hvis handlen sker i et pensionsdepot.

Den foretagne indberetning indgår som kontroloplysninger i borgernes skattemappe/R75 under punktet: Finansielle kontrakter.

Der sker ingen automatisk overførsel til selvangivelse/årsopgørelse. Borgeren skal påføre selvangivelsen det eventuelle tab/avance.

Specielt med hensyn til finansielle aktiver placeret i udlandet kan oplyses:

Når fysiske og juridiske personer opretter konto eller depot i udlandet, skal der afgives erklæring til SKAT. Erklæringen skal bl.a. indeholde oplysning om ejerens navn, adresse og CPR-nr./CVR-nr., pengeinstitutts/depositarens navn og adresse, samt konto/depotnummer.

Det udenlandske pengeinstitut/depositaren kan påtage sig årligt at indberette oplysninger om rente-/udbyttetilskrivninger, kontoindestående og de enkelte værdipapirers kursværdi ved årets udgang til SKAT. Det er dog SKATs erfaring, at de udenlandske pengeinstitutter/depositarer meget sjældent påtager sig denne forpligtigelse. Indberetter det udenlandske pengeinstitut/depositaren ikke oplysningerne, er det konto-/depotindehaverens egen forpligtelse at indsende oplysningerne til SKAT, senest i forbindelse med den årlige selvangivelse.

Indkomster fra finansielle aktiver i udlandet indgår i den skattepligtiges almindelige indkomstopgørelse på lige fod med finansielle aktiver placeret i Danmark. Dog under hensyntagen til de indgåede dobbeltbeskatningsaftaler.

For så vidt angår kontrollen, modtager SKATs Kompetente Myndighed løbende kontroloplysninger fra de udenlandske skattemyndigheder, bl.a. som følge af EU's rentebeskatningsdirektiv. Oplysningerne indgår i SKATs generelle indsatsplanlægning, hvor der årligt op sættes emner til kontrol.

Bl.a. indgår oplysningerne i de p.t. igangværende landsdækkende projekter ”Indkomst fra Tyskland” og ”Udenlandske kontroloplysninger – modspillere” som er forankret i SKAT Udland – Kompetent Myndighed og International Indsats.

Om kontrollen kan det generelt oplyses, at omfang og art af kontrollen af finansielle kontrakter tilrettelægges som en del af den årlige planlægning af SKATs samlede indsats i forhold til borgere og virksomheder.

Der har de senere år været en række indsatser på området i form af såvel vejledningsinitiativer som kontrolaktiviteter. Erfaringer fra gennemførte indsatsprojekter viser, at borgerne, revisorerne og bankrådgiverne ikke har kendskab eller tilstrækkeligt kendskab til de komplicerede regler på området til at anvende dem korrekt.

Erfaringerne viser endvidere, at det generelt ikke er viljen til at overholde reglerne, der mangler, men derimod manglende kendskab og evne, der resulterer i ikke korrekte skatteansættelser.

SKATs indsats retter sig mod såvel borgere og virksomheder, som udbyderne af de finansielle kontrakter.

Omsætning af finansielle kontrakter

Af Nasdaq OMX Nordics hjemmeside fremgår en statistik over volumen af finansielle kontrakter målt i antal kontrakter. I tabel 1 er antallet af kontrakter baseret på danske aktier, indeks og realkreditobligationer vist for perioden 1999 til 2010.

Tabel 1A. Volumen af finansielle kontrakter målt i antal kontrakter, 1999-2004

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Danske aktieoptioner	9.725	5.425	26.386	93.541	142.597	145.970
Danske aktiefutures	44.084	13.439	2	1.470	310	1.685
Danske indeksoptioner	24.440	8.811	5.529	7.722	8.490	1.299
Danske indeksfutures	1.656.460	899.345	460.659	434.239	619.533	555.049
Danske realkreditobligationsfutures	-	-	-	-	-	-

Kilde: Nasdaq OMX Nordics

Tabel 1B. Volumen af finansielle kontrakter målt i antal kontrakter, 2005-2010

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Danske aktieoptioner	367.775	228.044	297.355	376.534	265.317	310.596
Danske aktiefutures	11.457	8.145	17.533	57.493	50.202	98.823
Danske indeksoptioner	9.540	9.259	13.604	17.768	46.655	28.036
Danske indeksfutures	603.427	707.870	717.015	639.815	482.075	637.608
Danske realkreditobligationsfutures	-	-	-	-	-	28.899

Kilde: Nasdaq OMX Nordics

Beskatningens betydning for omsætningen af finansielle kontrakter

Udgangspunktet for skattesystemet bør være, at det skal forvride mindst muligt i forhold til en situation uden skat. I forhold til omsætningen af værdipapirer m.v. vil der i det gældende skattesystem være to forhold, der kan føre til forvridninger. For det første kan beskatningen virke hæmmende på omsætningen, når gevinster og tab først beskattes ved realisation. Tab og gevinster beskattes således ikke, når markedspriserne ændres, men først når de realiseres. Herved kan skattesystemet være betydende for tidspunktet for omsætning. Dernæst kan forskelle i reglerne for, hvordan forskellige typer af værdipapirer beskattes, føre til, at investor vælger at investere i nogle typer frem for andre.

Beskatningen af selskabers beholdning af finansielle kontrakter beskattes som selskabernes øvrige beholdning af finansielle værdipapirer, dvs. obligationer og børsnoterede porteføljeaktier. Således lagerbeskattes de finansielle kontrakter, og der er ingen kildeartsbegrænsning. Tab og gevinster beskattes således, når de opstår, og ikke først når de realiseres. Herved har beskatningen af gevinst og tab på den finansielle kontrakt ikke betydning

for, hvornår det handles og dermed opstår der ingen indlåsnings effekter. Yderligere beskattes de finansielle kontrakter som selskabernes øvrige værdipapirer, hvorved det ikke er skattesystemet, der har afgørende betydning for, om et selskab handler med en finansiell kontrakt eller eksempelvis en aktie.

Pensionselskabers beholdning af finansielle kontrakter lagerbeskattes, og der er ingen kildeartsbegrænsning. Derfor bør skattesystemet ikke føre til betydelige forvriddinger af omsætningen af de finansielle kontrakter.

Personers beholdning af finansielle kontrakter bliver lagerbeskattet, hvilket er til forskel fra personers beholdning af øvrige værdipapirer, dvs. obligationer og aktier. Lagerbeskatning gør også her, at beskatningen ikke forvrider omsætningen af finansielle kontrakter. Da beskatning af personers beholdning af øvrige værdipapirer ellers realisationsbeskattes, kan der opstå en forvriddning i forhold til hvilken type værdipapir, den enkelte person vælger at investere i. Yderligere er personers tab på finansielle kontrakter kildeartsbegrænsede – med undtagelse af kontrakter, der selv er børsnoterede eller har børsnoterede aktier som underliggende aktiv. Kildeartsbegrænsningen forventes dog ikke at have betydning for omsætningen, men for hvorvidt den enkelte person vælger at investere i denne type af værdipapirer, dvs. at kildeartsbegrænsningen kan have betydning for markedets absolutte størrelse.

Samlet set vurderes skattesystemet ikke at have afgørende betydning for omsætningen af finansielle kontrakter. Det kan dog have betydning for, hvorvidt personer vælger at foretage investeringer i de finansielle kontrakter frem for andre typer værdipapirer, således at markedet og dermed også den samlede omsætning af de finansielle kontrakter er mindre end i en situation uden neutral beskatning.